

FO MEN IT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes

Fora. 4'50 trimestre

Extranger. 9'00 ann.

Número solt 5 céntims

Anunci a preus convencionals

ANY VIII.

REUS, dijous 29 de Maig de 1913

Núm. 124

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTÍ CASANOVAS

Cotxes a tots els trens → Plaça de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

REUS. L'unió fa la força

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la miseria.

Els sol·licitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingress una mòdica cantitat per a gastos d'administració, podrán

assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader matinalisme.

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

(Anunci aprovat per la Comisaría General de Segurs).

Pólices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes.

La correspondència al Director General don A. Bieto Baldrich

Portugal i Espanya

Noves orientacions econòmiques

La Societat de Geografia, de Lisboa, ha reeditat aquella famosa conferència per en Ribera i Rovira pronunciada la vinya del 23 de març de 1907. El seu títol és: «Nova Orientació sobre o futur econòmic dels pobles de la Península». Sobre les notes taquigràfiques i les ressenyes de la premsa publicades allavors, ara s'ha refet la nova edició d'aquell discurs memorable que durant més de quinze dies va apassionar l'opinió madrilenya fent-lo servir de tòpic per nons i grolleres insulte a Catalunya.

Fora curiosíssim reeditar els articles que provocà aquest incident, entre'ls diaris de Madrid. Hi ha de tot. Des de la nota còmica al gest tràgic; des de's «fondos editorials» de «El Imparcial», dirigits an en Maura, o soliviant a les cigarres, fins l'iracunda milícia na de «El Ejército Español» o el «Ejército y Armada», demanant el cap del traidor o el seu fusellament per procés sumaríssim; hi ha una gamma pintoresca d'insults i vituperis que llençaven com un grapat de llot contra Catalunya. L'exasperació passà. Ara quedem que ja no n'hem de parlar d'aquelles estridencies: era la flamarda romàntica dels vint anys, l'obra isolada de «quatre bojos...». En ple període constructiu no se'n pot parlar d'aquestes bogeries romàntiques.

Quan d'aquí deu anys parlem de la nostra joventut inquieta de catalanistes intransigents, ens sembrarà que eren uns altres catalans, allunyats de nosaltres, com els braus de la revolta dels Remences, aquells que a primeries del segle XX se varen deixar emportar per la fal·lera pàtria. D'aquí deu anys-tal com altra hora Sant Pere el Crist empresonat—ja haurém negat tres cops a Catalunya!

Pero com sigui que l'aspecte polític que varen voler trobar en el discurs den Ribera i Rovira els diaris de Madrid, amagava la veritable orientació econòmica que l'orador va expandir en la Societat de Geografia, de Lisboa, aquesta importantíssima entitat reedita

avui la conferència del nostre company per l'utilitat que la seva divulgació pot reportar en aquests moments d'activitat diplomàtica entre'ls dos governs peninsulars. En efecte: presentment s'està treballant en la rectificació del tractat de comerç luso-espanyol del 1893 i con vé que's coneix una de les orientacions que a Portugal atrau la simpatia d'economistes i que a Espanya ha sigut patrocinada per una minoria selecta i fins per alguns estadistes d'anomenada tals com en Moret, en Maura, en Navarro Reverter i altres. Se tracta de l'establiment d'un «Zollverein» o unió duanera peninsular què fos la base de l'ibero-americanisme mercantil. Aquesta solució patrocinada a Portugal pels directors i corifeu de la «Revista das Alfândegas portuguesas» i per economistes i polítics tant notables com Damásio i Augusto Ribeiro, Carneiro de Moura, Theophilo Braga, Magalhães Lima, Augusto de Vasconcellos, José Relvas i altres; aquí a Espanya fou l'ideal econòmic dels morestistes, sobre tot després del 1893, i el defensà bravament a Catalunya l'il·lustre professor don Guillermo Graell. En la seva conferència aludida i en la posterior, de 1910, sobre'l «Zollverein peninsular e o ibero-americanismo», en Ribera i Rovira apoia aquesta solució econòmica d'una manera xardorosa i justificada. Per això és útil avui que la Societat de Geografia de Lisboa, hagi reeditat aquell discurs d'ara fa sis anys.

Des de la proclamació de la República, Espanya no ha fet res per aproxiar els interessos econòmics dels dos Estats peninsulars. I és ben cert que mai ha tingut Espanya ocasió més favorable que aquesta per anar a la realització del gran ideal del «zollverein» ibèric. El primer embaixador republicà portuguès, a Madrid, el doctor Angust de Vasconcellos, anava disposat a tot fins arribar a les més radicals millors econòmiques. Pero dissortadament, mentre Portugal se revelava amb tant bones disposicions, l'embaixador espanyol

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituïda amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.

REUS. L'unió fa la força

i d'altres departaments tingueren la bona pensada d'associar-se per a fundar fons cooperatius per a pa, baix la base dels blats per ells conreats.

Durant els mesos que seguiran a la cullida de 1898, en el departament dels Baixos Pirineus el preu de les farines i dels blats estaven tant distanciats que resultava un marge diferencial absurd.

En la primera part de la conferència, en Ribera i Rovira fa un calorós panegírico de Catalunya i de la nostra llengua; se refereix als mateixos ètnics peninsulars i exposa la seva teoria de tres pàtries ibèriques lligades federativament dintre un Estat republicà. Passa una ullada ràpida sobre'l moviment industrial, literari i artístic català; i finalment parla del problema econòmic. Reconeix la necessitat del «zollverein» peninsular per compensar degudament la producció i les exigències de consum d'Espanya i Portugal. Entén que als espanyols els manca aptitud colonitzadora i patrocina la alienació a Portugal de les oneroses i esteràils colonies del golf de Guinea, que's portuguesos tornarien tant florejants com les seves veïnes de Sant Thomé i Príncipe. I amb aquest nou regisme econòmic, Portugal portaria a Espanya els seus productes colonials: cafès, cacaús, cantchouch, cotó, espècies, etc., i Espanya coloçaria a Portugal les primeres matèries minerals i els articles manufacturats que son la base de la nostra producció, estretament se així ambdues nacions de l'exploitadora tutela de les nacions extrangeres productores. Veu aquí els interessants problemes que planteja en Ribera i Rovira en la seva memorable conferència de 1907.

Valdrà la pena, emperò, aquest optimisme de treballar en favor d'un ideal, en aquest país de gent abúlica i egoista a qui sols el profit personal esperona?

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu remunerador i decidiren elaborar pa pel seu compte.

Els forniers veient que aquestes iniciatives posaven els seus negocis en camí de ruïna, acudiren a l'associació i estableiren el canvi del pa amb el blat.

Això de totes maneres no donà el resultat que esperaven, puig el blat no's venia a pagar amb arrenjament als beneficis que'l negoci reportava, i els agricultors pogueren convence's ben prou de que era insensat deixar d'aprofitar-se de les utilitats que restaven en poder dels intermediaris.

En Lille els agricultors no podien vendre els blats a preu rem

que conservessin millor la seva frescor i la seva aroma.

Per això feu construir uns petits recipients, dintre dels quals se posava aigua i s'introduïa el tronc de les flors. La tanca d'aquests diminuts florers era de goma, i a l'oprimir el tronc de la flor la boca del recipient impedia la sortida del líquid.

Una elegant anglesa acaba de llençar una innovació més original. En una festa donada en el Turing Club de Londres s'ha presentat amb una «toilette», qual principal adornament eren uns bonics auells empresonats entre cintes que formaven llaços penjats sobre'l pit.

Subjectes les ales i les potes per la mateixa ciutat que's li servia com de niu, movien els seus caparrons i obríen els seus bècs, probablement reengant de sa sort i de l'ocurrència de la dama, que per a adornar el seu cos els privava de la llibertat i els atormentava.

Tant original vestit cridà molt l'atenció; però segurament no li valdrà a la seva mestressa el títol de socia honoraria de la Societat protectora d'anims.

Els vels

Hi ha dones que senten afició a cobrir la faç amb un vel. Les lletges, dien? No, certament: dones de rara beatitud volen afegir ombres i misteris a la penombra ja densíssima del capell. La causa d'aquesta afició? Tal vegada la creença de que amb el misteri s'acreaix el natural encís, que les gracies vagament esfumades desperten un ensomni més penetrant; tal vegada se tracta d'una reminiscència d'habituts moresques.... Problema greu, que jo no'm trobo amb forces per a esbrinar.

Sobre'l vel, sobre tema tant aeri, tant estil, tant frèvol, sir John Cockburn acaba de donar una conferència en el «Royal Institut» de Londres. I ha condemnat el vel. Disfreça i desfigura el rostre d'una faiso ridicula—ha dit amb veu irada.

Soc disposat a reconeixer que sota aquests vels ornats de grans flors i ramatges, sembla que les dames pateixen de lletges malaltiss cutànies. Pero no tinc valor—recordant rostres adorablement velats—per a fer una rotunda condemna dels vels.

Salomé dansava nua sota els set vels. Seguint el ritme de la música queien els vels descobrint poc a poc, graciosament, la nuditat gloriosa. I jo penso això: tota la gracia dels vels està en que poden caure.

K.

La política espanyola

Les Mancomunitats

no serán llei?

A la primera lamentable jornada legislativa, ha seguit la segona no menys edificant en la que s'ha vist an en Burell revolcant-se rabiosament contra en Romanones. En Burell estigué a punt d'esser ministre en la darrera desgraciadíssima crisi. Ministre, no hauria tingut cap raó per a trobar malament l'obra romanonista. Sense la cartera, ha trobat raons per a combatre al «sos-dissident» quefa liberal. Oh! la política de principis i d'idealitats.

L'espectacle donat es lamentable, dissolvent. La crisi fora inevitable en qualsevol país ont el régime parlamentari i la mentalitat política no haguessin arribat tant avall. An en Romanones el pot salvar el que's que té al davant son igual que ell, si fa o no fa.

Una nota hem de recollir: l'affirmació feta per en Burell de que les Mancomunitats no serán llei. Prenem nota de les manifestacions de l'ex-ministre anticatalà i venrem si's confirmen. Molt ens ho temem. Haurà sigut un altre triomf dels que esperen concessions amb prudència i bones paraules.

Ens pensem que si això arriba, sabrà Catalunya contestar dignament. No's perdrà res segurament si ja's sens homes directors pensessin en el plan de batalla a adoptar.

A la podridura madrilenya, al caos polític, a la manca d'ideals i de noblesa polítiques, hem d'oposar-hi la nostra fortitud, la nostra fe i la nostra viril protesta.

Patriòtiques iniciatives

L'entitat «Unió Nacionalista Radical», de Barcelona, ha obert una suscripció per a costear la construcció de una lápida a la que és avui Rambla de Rafel de Casanova, de Sant Boi de Llobregat, segons acord d'aquell Ajuntament, que així ha volgut honorar la memòria del gran conceller en cap, qual despulls se guarden en son cementiri.

Per a portar a feliç terme aquesta suscripció, s'ha nomenat una comissió de la qual en forma part el president de dita entitat patriòtica, nostre distingit amic i paisà en Jaume Simó i Bofarull, a qui ens oferim des de aquest moment per a col·laborar en sa patriòtica empresa.

Dita comissió també estudiarà l'initiativa de l'excel·le Guimerà, respecte del trasllat a Barcelona, en el Panteó de Catalans ilustres, de les despulls del gloriós capdill que donà la seva sang en defensa de les llibertats de Catalunya.

No cal dir quant celebreríem veure realitzades esplèndidament aquestes patriòtiques iniciatives.

LA PALMA

En aquesta societat de recreu, on cada festa hi cerquen esbarjo un gros nombre de famílies obreres, s'hi ha organitzat per a la present temporada d'estiu una llarga sèrie de representacions teatrals.

Entre les obres que's representaran, en sa major part del teatre català, n'hi figura una de nostre de nostre bon amic en Josep Cristià, de la Selva del Camp, que porta per títol «Rivalitats», escrita expressament per a la Secció Dramàtica d'aquella societat, i ademés, segons se'n diu, també serà posat en escena el drama tràgic de nostre paísà i volgut company, en Francesc Recasens, que'l passat dilluns s'estrenà en el Teatre Circo, titulat «El cego Simó».

L'iniciació de la temporada tingué lloc el prop passat diumenge amb el grandiós drama en tres actes del lloretà i eximi poeta català don Angel Guimerà, «La festa del blat»; quina obra fou posada en escena amb tota propietat, igual com se farà en les successives, doncs per a conseguir-ho s'ha augmentat el decorat i la guardarropa, així com també ha sigut reforçat el quadre d'aficionats per valiosos elements.

Per al proper diumenge està anunciada la representació de la rondalla dramàtica «La mà de mico» i la comèdia den Rusiñol «El bon policia».

Es d'aplaudir l'obra educativa que amb aitals representacions se porta a cap en aquesta societat, per lo que cal felicitar a la seva Junta Directiva i quina felicitació fem extensiva a tots els joves que composen la Secció Dramàtica i d'una manera especial al seu director, el jove i aplaudit actor en Josep M. Benet, i a la simpàtica primera actriu dona Bonaventura Basseda; a la vegada que's encoratgem per a prosseguir en l'obra altament educativa de divulgació del nostre teatre.

Jovellut Nacionalista Republicana

Aquest C. D. ha acordat observar als seus socis amb llibres escrits en català, a qual efecte efectuarà un

Sorteig mensual

que tindrà lloc el primer diumenge de cada mes, i en qual sorteig hi entrarà tots els socis que no deguin més de tres rebuts.

Servirà de número el del rebut, o sigui el d'ordre d'entrada en la Jovellut.

EL CONSELL.

ESPECTACLES

TEATRO CIRCO

Grans sessions de varietats per a avui prenen-hi part la notable atracció japonesa «Ando Troupe».

Programa de cine nou tots els dies. Preus i hores de costum.

**

Gran companyia cómica dramática Palma-Reig.—Debut: dissapte, amb la media en tres actes «Malvaloca».

Lista de la companyia per ordre alfabètic.—Primer actor i director, don Lluís Reig; primera actriu, Enriqueta de Palma. Actrius: Barbero Engracia; Barbero Neus; Grayera Victoria; Gil López Elena; Gil López Concepció; Palma Enriqueta, Pino Blanca; Santerà Julia; Sánchez Roser; Trabanco Obdulia. Actors: Elpuente Leandro; Barbero Alfred; Heredia Hilari; Herreros Josep; Mariomón Francisco; Nicolau Josep; Parera Artur; Reig Llois; Roa Joaquim; Rodríguez Josep; Soler Salvador. Apuntadors: Lluís Jarreño; Josep Viñedo.—Sastrería, Viuda de Polo. Representant, Josep Matten.

Obres que's posaran en escena: «Malvaloca», «El misterio del cuarto amarillo», «Los hijos del sol naciente», «Nena Ternel», «La flor de los pazos», «Las cacatuzas», «El abolengo», «La sombra del padre», «El nido de la paloma», «La señora Extravío», «El sexo débil», «La familia de La Sole o el casado casa quiere».

ABONO se n'obre un de 8 úniques funcions baix els següents

PREUS	Pessetes
Proscenius platea amb 4 entrades.	75-
Id. principals amb 4 id.	60-
Palcos platea amb 4 id.	55-
Id. principals amb 4 id.	30-
Butaca platea amb entrada.	10-
Circular platea i 1.r pis amb id.	8-

L'impost del timbre a càrrec dels senyors abonats.

PREUS DIARIS

Palcos platea sense entrades.	12'- ptes.
Id. principals sense id.	6'-
Butaca platea amb entrada.	174
Circular platea i de primer pis amb entrada.	113
Entrada general i de passeig.	047

L'impost del timbre a càrrec del públic.

SALA REUS

Escalides sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festius.

KUNSAAL DE REUS

Grans sessions de cine per a avui. Preus i hores de costum.

se al corrent dels últims evenços de la ciència de curar.

A l'alentor a l'amic Frías a que segueixi per aquest camí, esperant que quan torni quelcom nou es portarà, com cada vegada ha fet en les excursions científiques, aplaudim les iniciatives que tant l'honor i posen en molt bon lloc a nostra estimada ciutat.

Feliç viatge.

Saboneria de Josep Forcades

Despatx: Sant Esteve, 28.

Ahir no pogué celebrar sessió l'Excm. Ajuntament per no haver-se reunit majoria de senyors regidors.

Aquesta tarda, a les set, se celebrarà a la Sala Reus l'acostumada sessió de moda, en la que s'entreguen als nens vals amb obsequi a un sorteig mensual de joguines.

Tant en aquesta sessió selecta com en les de la nit, se projectarà un variat programa de les tant celebrades cintes Pathé germans.

Gel cristalli VICTORIA

De venda en els principals colmats i tendes d'ultramaris

Dipòsit permanent per a la venda al detall **BAR ESQUELLA**

Plaça de Prim
(entrada pel carrer de Sant Llorenç)

Els diaris de Barcelona publicaven ahir una extensa ressenya del naufragi d'una canoa automòbil, ocorregut en l'hermosissim llac de Banyoles, morint ofegades deu persones de les dotze que l'ocupaven.

Tant sensible desgracia ha produït la consternació que és de suposar.

Pel Jutjat de Dressanes de Barcelona s'instrueixen diligències contra'l confrare «La Publicidad», a querella del president de la Lliga Regionalista de Tarragona don Antoni Albafull, qui jutjà injuriós un remítit publicat en dit periòdic sobre l'elecció parcial de senadors, efectuada recentment en la veïna capital.

El proper dissapte el director del Museu Social, de Barcelona, don Josep M. Tallada, donarà una conferència en la benemerita entitat cultural Centre de Lectura, desenrotllant el tema: «Moviment social durant el segle XIX».

SIKERAL del doctor CANALS

Es el millor refresc: 14 rals kilo.—De venda en els bars, cafès i establiments de begudes.—Dipositiari en aquesta: H. MARÍNE, plaça de Prim, drogueria.

Segons l'economista francés M. Lambrucy, els danys de les gelades a França i a Argelia ascendeixen a una pèrdua de 10.800.000 hectòlitres de vi. Els departaments de l'Hérault i de l'Albère han perdut uns cinc milions i mig d'hectòlitres.

La notable companyia dramàtica catalana den Pous i Pagés, que ha actuat en nostres teatres, està donant una corta sèrie de representacions en el teatre Cine Modern de Tarragona.

La premsa publica la notícia de que a darrers del mes actual se donarà lliçonia quatrimestral o ilimitada als individus de tropa que excedeixin de les plantilles que's fixaran per a cada cas.

El dia 6 de juny pròxim deuen ésser licenciat els soldats que ha pagat la quota de dues mil pessetes, ja que en dit dia haurán complert els tres mesos de servei que pel primer any prevé la llei.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13.-REUS

El proper diumenge, 1 de juny, se posarà en escena en el teatre-jardí de la recreativa societat La Palma l'hermosa rondalla dramàtica amb un acte, «La mà de mico», i l'obra còmica en dos

actes del celebrat escriptor català don Santiago Rusiñol, «El bon policia».

El Consell provincial de Foment ha rebut una expressiva comunicació de la Direcció general, amb motiu del follet publicat pel comisari regi, don Estanislau Tell, divulgant estudis per a combatre les enfermetats que ataquen al cep i a l'oliver.

Fàbrica de Gorres. - Isidre Pons participa a la seva nombrosa clientela haver traslladat el seu despatx del carrer de Boule núm. 9 al carrer de Monterols 18 i Galió núms. 7 i 9. —Reus.

Aquesta nit desde dos quarts deu se celebraran en el Teatre Circo escaldides sessions de cine i varietats, en les quals hi pendrà part la notable atracció «Ando Troupe» amb sos dificilíssims treballs i que tant d'èxit obtingueren en les sessions d'ahir.

El programa de cine serà completament nou.

S'ha rebut en la Delegació d'Hisenda un telegrama del ministre del ram demandant que's consulti als empleats de dita oficina quins vulguin ésser traslladats a Tetuà.

Hi aniran amb doble sou del que disfruten actualment.

PER A LLOGAR: Magatzems, cobert i pati

Carme alt, cantonada a Sant Llorenç. Informarán en la mateixa casa.

Un dels avis estrangers que ha acudit darrerament a treballar en l'Institut d'Estudis Catalans ha sigut víctima d'un mortal accident. El jove arqueòleg historiador D. Klüpfel, deixeble de l'eminent professor Finke, volgué un dels dies passats acudir a visitar les excavacions d'Empúries, des de Figueres on se trobava, en ocasió que el riu Muga passava amb una forta crescida. Havent intentat passar el riu amb una tartana, fou aquesta arrossegada per la corrent, morint el Dr. Klüpfel i el tartaner.

El Dr. Klüpfel era autor de notables treballs, entre altres, d'un intitulat «Die Ausserpolitik von Alfons V von Aragonien».

Setmanalment arriba a nostra Redacció la interessantíssima revista «El Teatre Català» de Barcelona. El seu darrer nombre és extraordinari i està dedicat a Wagner amb motiu del centenari del seu natalici.

Publica valioss text i gravats.

Aigua mineral de Caldas de Malavella

VICHY PRATS

La sens rival i la més econòmica. De venda a les farmàcies i ultramarins.—Dipòsit: Comestibles de Román Mariámon; Plaça de Catalunya, 7, REUS.

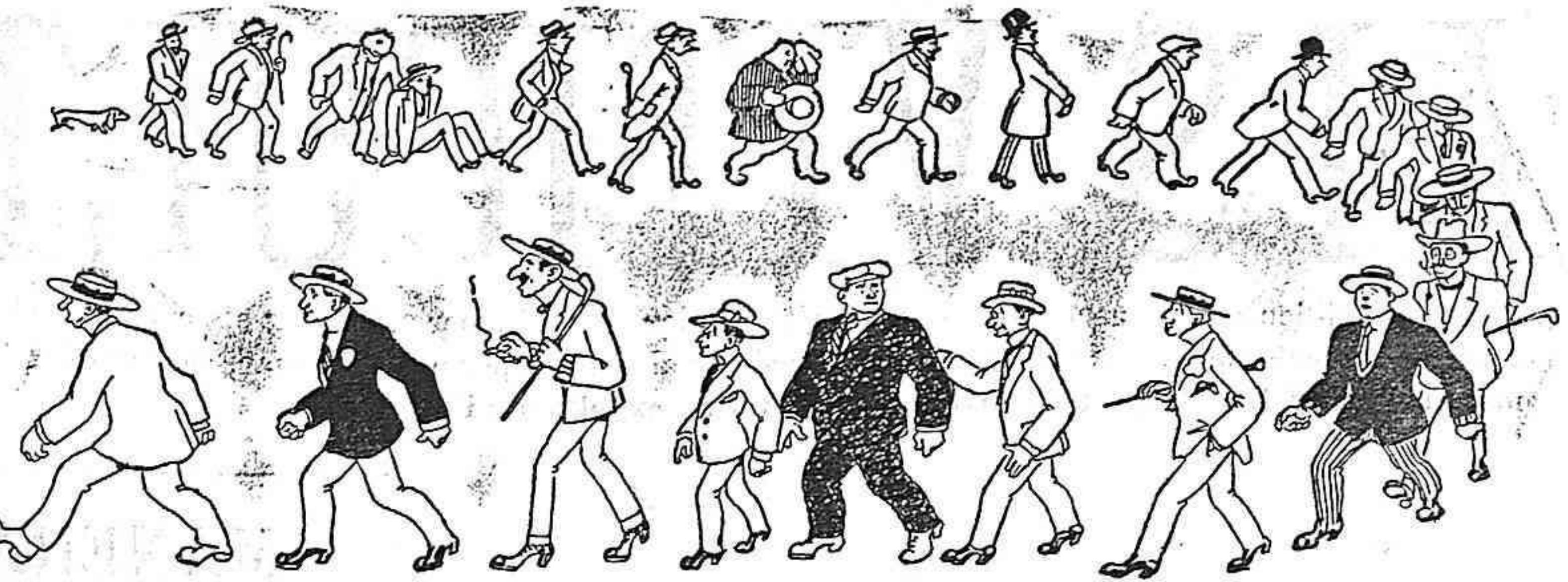
Pel senyor governador han sigut aprovats els expedients d'expropiació de terrenys que han d'utilitzar-se per al Pantà de Riudecanyes i que perteneixen als hereders de don Josep Vilella Boné i don Josep Nolla Magrané.

CORREM EN BUSCA DE LES

NOVETATS DE LA SASTRERIA

Montero, 35. REUS

QUERALT

de títuls que tinguin pendent de pago algun dividendo passiu, per a que pugui verificar-ho a les oficines del «Gas Reusense», en l'intel·ligència que finit dit plaç sense que ho hagin efectuat, se's hi declararan caducats els títuls definitiva i irrevocablement.

Reus 17 maig 1913.—El president, Josep M. Tarrats.—P. A. del C. D.—El secretari, Anton Estivill.

Moviment del Port de Tarragona

DIA 28 DE MAIG DE 1913

dades facilitats per l'Agència de don E. Fábregas

Entrades

«Betis» de Génova, consignat a Rícomà. Cárraga general.

«Luque» d'Hamburg, consignat a Mac Andrews. Cárraga general.

«Manuel Espaliu» de València, consignat a Mariné. Tranzit.

«Leonora» de Liverpool, consignat a Mac Andrews. Cárraga general.

«Edouard Shaki» de Rouen, consignat a Ferrer. Bocois buits.

Sortides

«Betis» per a Génova. Cárraga gral.

«Manuel Espaliu» per a Cetze. Cárraga general.

«Sardinia» per a Christiania. Cárraga general.

«Luque» per a Burriana. Lastre.

«Joaquina» per a Sant Carles. Lastre.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 29.—Varis vaixells per a la costa.

Dia 29.—«Andalàcia» per a Marsella; consignatari Mac Andrews.

Dia 29.—«Castillejos» per a Cetze; consignatari Fábregas.

Dia 30.—«Tambre» per a Liverpool; consignatari Mac Andrews.

Dia 31.—«Rioja» per a Cetze; consignatari Fábregas.

Dia 31.—«Teiles» per a Holanda; consignatari Ferrer.

Dia 31.—«Cabañal» per a Marsella, Ribera i Génova; consignatari Musolas.

Dia 31.—«Luque» per a Londres; consignatari Mac Andrews.

Dia 5.—«Beira» per a Dinamarca; consignatari Ferrer.

Informació comercial diaria per a FOMENT

EDUARD RECASENS

Corredor de Comers Col·legiat

Arraval Santa Agnès, 55.—Telèfon 108

ORDRES DE BOSA

Cotisiacions diaries, demà i tarda.—Operacions a plas ab cambis en ferm

Interior 80'95

Norts 104'

Alacants 101'45

Orenses 28'90

Audalosos 68'60

Banc Colonial —

Rio Plata —

BORSA PARIS

Norts 477'

Alacants 466'

CAMBIS EXTRANGERS

Barcelona: Francs. 8'75. Llitors. 27'42

Madrid: 8'65.

FUTURS DE COTÓ

Ordres per les Borses de Liverpool y New-York

Cotisiacions diaries.—Follets explicatius

COMPRA-VENDA de paper extranger, de paper de renda (del Estat, obligacions ferrocarrils, Municipals de Barcelona y tots los que's cotisen en la Borsa de Barcelona), y de valors locals.—Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

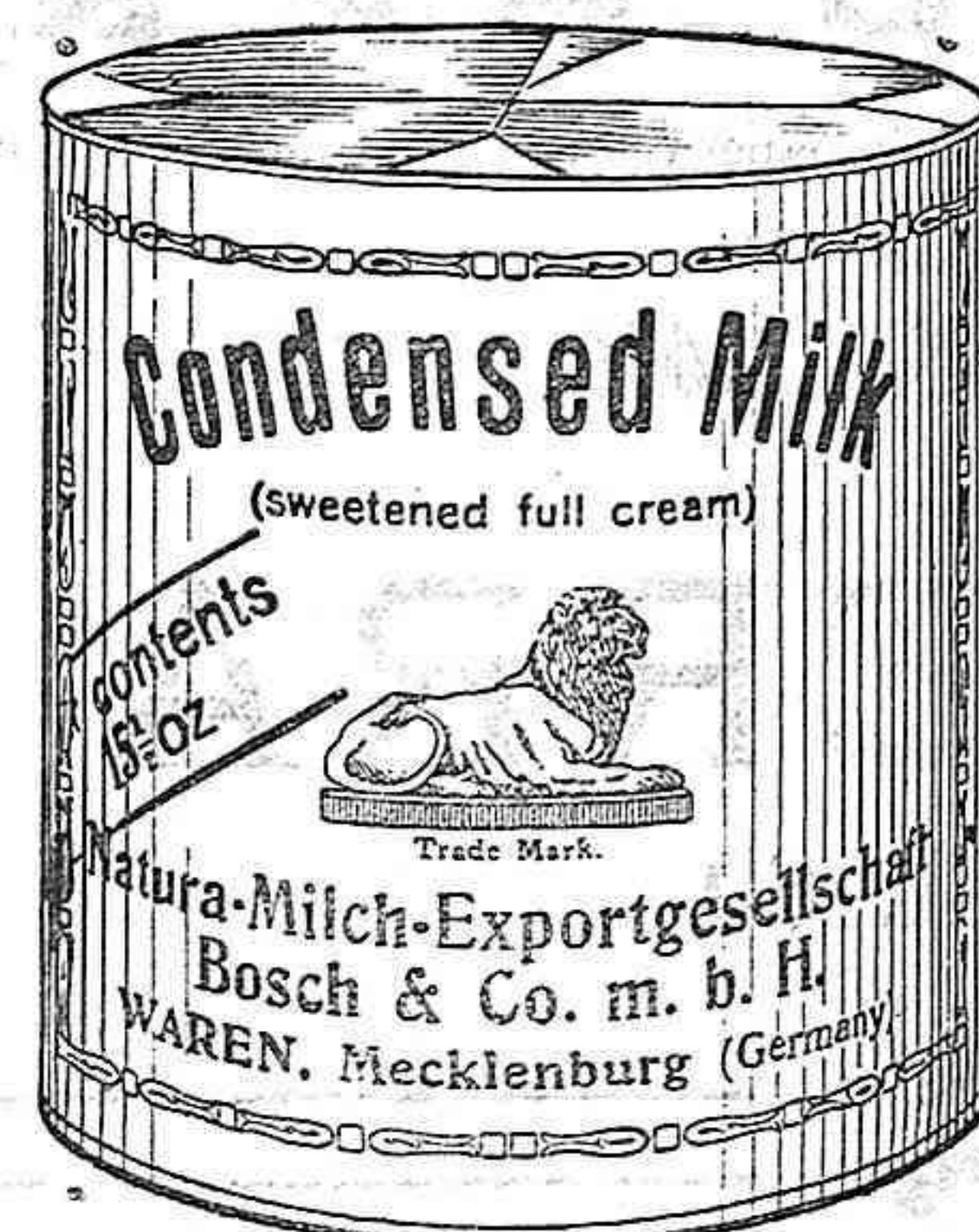
CAMVIS CORENTS

donats per la Junta Sindicat del Col·legi de Corredors de Comers de la piazza de Reus

EXTRANGERS

Londres 90 dñ. 27'08 din.

Idem 8 dñ. —

Llet condensada

Marca Lleó

Aquesta llet que és munyida solament de les millors vaques, és homogenitzada i esterilitzada per un procediment de tota seguretat i baix l'inspecció de les primeres autoritats científiques.

Es absolutament pura i l'única que conté tota la nata, és completament lliure de gèrmens mòrbits i de fermentació, conservant el seu bon sabor en tots els climes i encara que sigui guardada indefinidament.

L'única que's recomana per als malalts i la crisi dels nens.

Se ven en les millors drogueries i establiments de comestibles.

Sastrería LA FAMA

Arraval baix de Jesús, 12.—REUS

El duenyord d'aquest establiment, posa en coneixement del públic, trobar-se assurtit de tota mena de genres de les últimes novetats per a la vinent temporada d'estiu

A l'alcans de totes les fortunes

Venda de trajes a preus mòdics al comptat i a plaços, per 2'50 pessetes setmanals, pot adquirir-se un hermós traje.—Visiteu la Sastrería LA FAMA i quedareu convencuts de tot lo abans referit.

ARRAVAL BAIX JESÚS, 12.—REUS

Idem vista.	ops.	2737	>
París vista.		8'60	>
Marsella vista			>
Hamburg vista			>
VALORS LOCALS	din. pap. op.		
437'50 Gas Reusense			
525 Industrial Harinera			
650 Banco de Reus de			
Descuentos y Préstamos			
25 C Reusense de Tramvias			
200 C Reusense de Tramvias			
païssegades 5'1.			
400 Electra Reusense			
162'50 Empress Hidrofòrica			
190 Electro-Química Ternel			
540 Obligacions Manicomio			
Rensense.			
3000 Manicomio Reusense			
600 Institut P. Mata (2. E.)			
630 Institut P. Mata (3. E.)			
500 Obligacions Electra			
Rensense.			

El recader de Lleida

MANUEL RABASCALL, desitjant corresponder a la bona acollida que'l públic li ha dispensat en el seu servei entre Reus i Lleida i els pobles de la línia, ha determinat, per a donar més facilitats, ampliar el servei fent un doble viatge diari fins a Montblanc i estacions intermitges.

Hores de sortida a les 8'22 i 13'35.

Hores d'arribada a les 12'29 i 17'58.

Els encarres se reben

Plaça de Prim, saló Il·lumpiabotes, 1 Carrer Llovera (Padró) 23, 2.º REUS

AVÍS HIGIÈNIC

En virtut de varies peticions formulades per part del veïnat d'aquesta ciutat respecte a les escombraries dels seus pisos, m'han obligat a estableir un servei diari voluntari per a la seva recollida, comptant per a això amb dependents de tota confiança i autorització de la primera autoritat.

Per a encarres dirigir-se:

Arraval alt Jesús, 41, bis.

Transports i acarreus.

Jaume Sidó.

MODES. Elvira Thomas

Té el gust de participar als seus clients i al públic en general haver rebut per a la present temporada d'estiu tots els genres i models de París per a la confecció de sombreros per a senyora i noies poguent-ho oferir a preus sumamentals econòmics, com també genres per a la confecció dels mateixos.

Abans de comprar no deixeu de visitar aquesta casa del carrer de Rosich núm. 8, on comparen a gust,

Francisco Usach Compte

ex recader de Mora a Reus, ofereix al públic en general igual servei de Reus a Barcelona.

Agència d'encarres:

Plaça de Prim (saló Il·lumpiabotes) i en el seu domicili: Hostalets, n.º 26. tercer.

IMP. SANJUÁN GERMAÑS.—REUS

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.º, 2.º - REUS

Mètode nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuita de 12 a 1 tots els dies excepte els dijous i dies festius

ESCOLA MILITAR "PRIM"

Donotea, 1, pral. (enfront de la Fleca).-REUS

S'adverteix, que en el present any, deuen rebre l'instrucció militar que preve la llei per a obtenir reducció del temps de servei en files, no tant sots els joves del reemplaç de 1913 que han pagat quota militar, sinó que també deuen rebre-la els de 1914 que tinguin el propòsit de pagar dita quota i els del cupo d'instrucció (abans excedents de cupo) de 1912, els que amb arreglo a l'article 261 capitul XX de la llei de recrutament han d'esser cridats en l'any actual.

MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY

Classes especials per als residents fora de la localitat.—Consulta gratuita de tot lo que's refereix al Servei Militar Obligatori.

Per a informes i matricules:

REUS.-Plaça del Quartel, (Pabelló), núm. 3, 2.º, I. de 15 a 17 els dies feiners i de 11 a 13 els festius.

AGRICULTORS i VINICULTORS

Si voleu evitar en absolut la propagació a vostres vinyes de les dolentes malalties com són el "Mildiu", "Blacrot", "Oidium" i les no menys perjudicials plagues insecticides com la "Altise"; "Pyrale", "Cochilis" i "Endenis", no oblideu que's millors i més eficaços remeis així com els més simplificats de tractament són "La Perfert" i el "El Cupiforme" fabricats per l'important casa de Beziers LA LITTORALE la qual els seus productes enològics i anticryptogàmics són coneguts i sollicitats en totes les més importants regions vinícoles franceses i espanyoles.

Demaneu llibrets explicatius que s'entreguen gratis a qui els solliciti.

A Reus: Dipòsit de productes enològics de "La Littorale" A. MARTRA. Galanes, 6, Drogueria.

Dipòsit general a Espanya: E. DESFAURS, Rambla Sta. Mònica, 4, segon. — Barcelona.

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILI AULÉS

Gran fàbrica de mosaics hidràulics

Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos en grans existències de rajoles, lo què li permet poguer servir el gener en immillorables condicions de duració i permanència dels colors.

Preus sense competència.-Camí de Riudoms, 3.-Reus

Agència de Transports i Acarreus

DE Baptista Argilaga

Güell i Mercader n.º 17 (Hostalets). Telèfon 192

ALS VITICULTORS.

parteix amb dificultat, és necessaria una cantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quedant en el fons dels recipients la major part del sulfat fet, per l'exèrcit de calç massa insoluble. Precisa recórrer al reactiu per a determinar, sense molesties ni gastos, quan la barreja de la solució de sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això romanem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excepcionals i preu infim.

Es de suma conveniència que'l caldo bordelès que prepara el viticultor per a combatre les malalties criptogàmiques sigui precisament neutre. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni básica; perque, si és lo primer, ataca les fulles del cep cremant-les i com resulta, ademés, molt soluble, és fàcilment arrastrada per les plujes i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament básica, aleshores se deposita amb rapidesa, se re-

MANERA D'EMPLEAR EL PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una cantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneix blanc, és que no hi ha encara pron calç i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquiereix el paper un color fort vermell.

CADA LLIBRET VAL 25 CÉNTIMS

FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

REUS

MUNDIAL PALACE

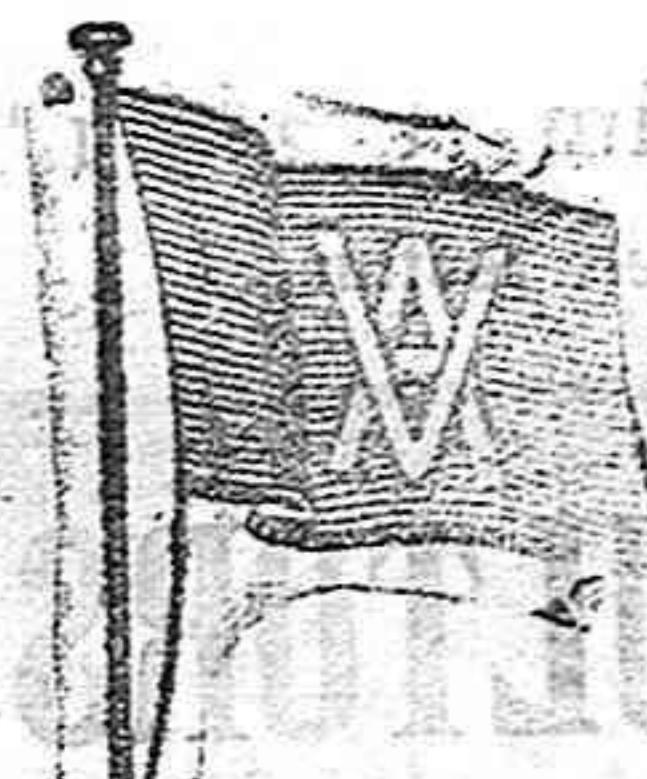
COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts.—Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià.—Gran menjador per a 500 comensals.—Esplèndida il·luminació.—Servei esmerat.—Cuina selecta.—Perruqueria i banys.

IBARRA i C.^a

Stat. en Cmta.
SEVILLA

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián).—Servei ràpid eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. —S'expedeix coneixement directe per Larca i Sant Esteve Pravia amb trasbord al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Maig	22	Vapor Cabo Nao
"	29	" Santa Pola
Juny	5	" San Vicente
"	12	" Toriñana
"	19	" San Antonio

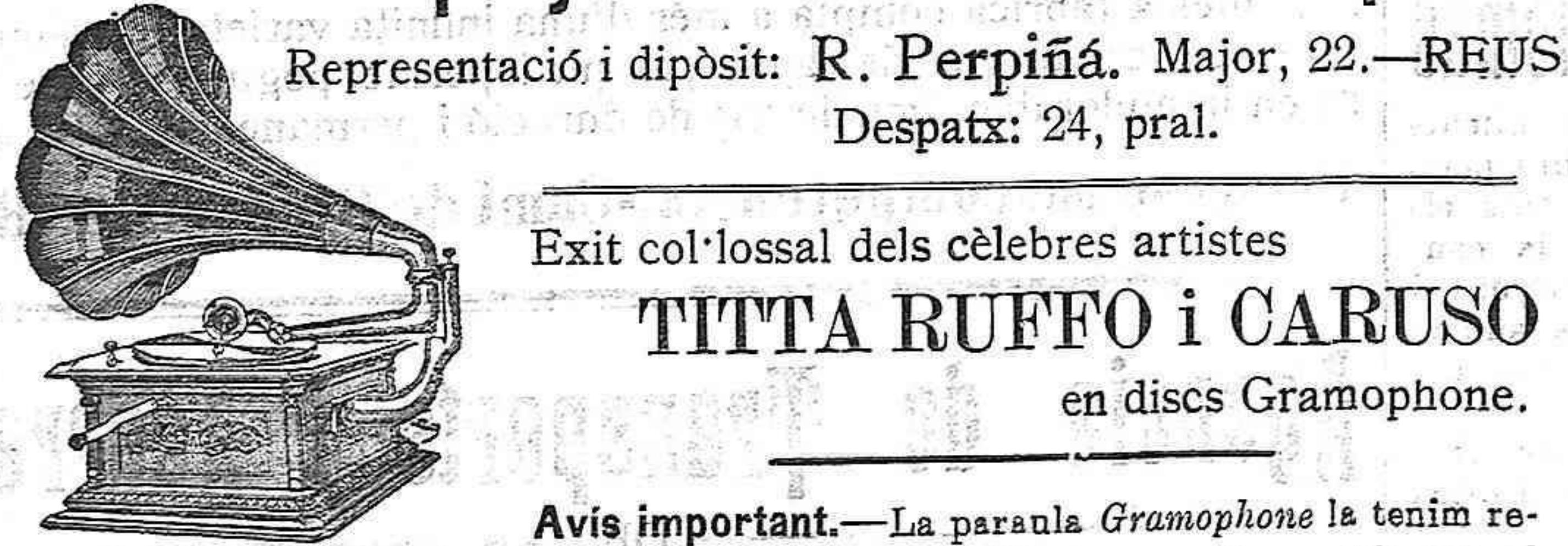
Per a Cette i Marsella

Maig	23	Vapor Cabo San Vicente
"	30	" Toriñana
Juny	6	" San Antonio
"	13	" Peñas
"	20	" San Sebastián

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PEREZ. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

Dipòsit de Rellotgeria. — Rellotges de jutxaca i despertadors de 2'90 ps.

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS

Despatx: 24, pral.

Exit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFFO i CARUSO
en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula Gramophone la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegit d'ella.

SENSE questa marca
l'apparell NO és un "Gramophone".
Catàlegs gratis

VIDRES PLANS VIDAL GERMANS I C.^a

Marti Napolita (Alcaniz), 7

REUS

NOVA LÁMPARA ELÉCTRICA

DE FILAMENT METÀLIC TREFILAT

IRROMPIBLE

"METAL"

C. G. E.

T

Fabricada per la
Compagnie Generale d'Electricité

Venda al por mayor i menor

LLUIS ESCOLA

Arraval de Santa Agna, 40. - Teléfon 189

MAGATZEM DE MATERIAL ELECTRIC

REUS